T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 936
KARAR NO : 2016 / 116
KARAR TR : 14.3.2016

ÖZET : 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. mad-desi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E.Tek.End. Yapı ve Enerji San. Tic. Ltd. Şti.
Vekilleri : Av. E.Ö, Av. Y.B.
Davalı : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı

OLAY : 1-Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, umuma ait yaya yoluna stant çıkartarak yaya yolunu işgal etmek suretiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 38. maddesinin birinci fıkrasına aykırı davrandığından bahisle, davacı adına 11.6.2013 gün ve 16276 sayılı, 9.7.2013 gün ve 16909 sayılı, 3.7.2013 gün ve 16926 sayılı, 4.7.2013 gün ve 15985 sayılı, 8.7.2013 gün ve 17102 sayılı idari yaptırım karar tutanakları düzenlenerek, davacıya 5326 sayılı Kanun'un 38. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ayrı ayrı beş adet olmak üzere 88 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezaları 13.1.2015 günlü numarasız, tek ödeme emri ile her bir ceza ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 440 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

2- Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, umuma ait yaya yoluna stant çıkartarak yaya yolunu işgal etmek suretiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 38. maddesinin birinci fıkrasına aykırı davrandığından bahisle, davacı adına 10.5.2013 gün ve 15140 sayılı, 30.4.2013 gün ve 15026 sayılı, 26.4.2013 gün ve 14469 sayılı, 20.5.2013 gün ve 14495 sayılı, 7.5.2013 gün ve 14650 sayılı idari yaptırım karar tutanakları düzenlenerek, davacıya 5326 sayılı Kanun'un 38. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ayrı ayrı beş adet olmak üzere 88 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezaları 13.1.2015 günlü numarasız, tek ödeme emri ile her bir ceza ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 440 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

3- Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, umuma ait yaya yoluna stant çıkartarak yaya yolunu işgal etmek suretiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 38. maddesinin birinci fıkrasına aykırı davrandığından bahisle, davacı adına 15.5.2013 gün ve 15009 sayılı, 24.5.2013 gün ve 14497 sayılı, 3.6.2013 gün ve 15508 sayılı, 30.5.2013 gün ve 14165 sayılı, 23.5.2013 gün ve 15156 sayılı idari yaptırım karar tutanakları düzenlenerek, davacıya 5326 sayılı Kanun'un 38. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ayrı ayrı beş adet olmak üzere 88 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezaları 13.1.2015 günlü numarasız, tek ödeme emri ile her bir ceza ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 440 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

4- Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, umuma ait yaya yoluna stant çıkartarak yaya yolunu işgal etmek suretiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 38. maddesinin birinci fıkrasına aykırı davrandığından bahisle, davacı adına 12.9.2013 gün ve 18078 sayılı, 17.7.2013 gün ve 16156 sayılı, 11.7.2013 gün ve 17227 sayılı, 15.7.2013 gün ve 16942 sayılı, 11.9.2013 gün ve 18077 sayılı idari yaptırım karar tutanakları düzenlenerek, davacıya 5326 sayılı Kanun'un 38. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ayrı ayrı beş adet olmak üzere 88 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezaları 13.1.2015 günlü numarasız, tek ödeme emri ile her bir ceza ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 440 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

5- Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, umuma ait yaya yoluna stant çıkartarak yaya yolunu işgal etmek suretiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 38. maddesinin birinci fıkrasına aykırı davrandığından bahisle, davacı adına 12.6.2013 gün ve 16301 sayılı, 5.6.2013 gün ve 15509 sayılı, 13.6.2013 gün ve 16285 sayılı, 1.7.2013 gün ve 15238 sayılı, 10.7.2013 gün ve 14540 sayılı idari yaptırım karar tutanakları düzenlenerek, davacıya 5326 sayılı Kanun'un 38. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ayrı ayrı beş adet olmak üzere 88 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezaları 13.1.2015 günlü numarasız, tek ödeme emri ile her bir ceza ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 440 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

6- Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, umuma ait yaya yoluna stant çıkartarak yaya yolunu işgal etmek suretiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 38. maddesinin birinci fıkrasına aykırı davrandığından bahisle, davacı adına 27.3.2013 gün ve 14158 sayılı, 25.4.2013 gün ve 13511 sayılı, 24.4.2013 gün ve 6025 sayılı, 17.4.2013 gün ve 14122 sayılı, 10.4.2013 gün ve 14730 sayılı idari yaptırım karar tutanakları düzenlenerek, davacıya 5326 sayılı Kanun'un 38. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ayrı ayrı beş adet olmak üzere 88 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezaları 13.1.2015 günlü numarasız, tek ödeme emri ile her bir ceza ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 440 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

7- Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, umuma ait yaya yoluna stant çıkartarak yaya yolunu işgal etmek suretiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 38. maddesinin birinci fıkrasına aykırı davrandığından bahisle, davacı adına 25.3.2013 gün ve 14156 sayılı, 5.4.2013 gün ve 14071 sayılı, 20.3.2013 gün ve 14183 sayılı idari yaptırım karar tutanakları düzenlenerek, davacıya 5326 sayılı Kanun'un 38. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ayrı ayrı üç adet olmak üzere 88 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezaları, "1.020.00 TL İlan ve Reklam Vergisi 1. yarıyıl ödemesi" ve "1.020.00 TL İlan ve Reklam Vergisi 2. yarıyıl ödemesi" denilmek suretiyle belirtilen bu vergilerle birlikte, 13.1.2015 gün ve 3924 sayılı tek ödeme emri ile her bir ceza ve vergi tutarı ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 2.304 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

8-Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, umuma ait yaya yoluna stant çıkartarak yaya yolunu işgal etmek suretiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 38. maddesinin birinci fıkrasına aykırı davrandığından bahisle, davacı adına 13.10.2011 gün ve 8290 sayılı idari yaptırım karar tutanağı düzenlenerek, davacıya 5326 sayılı Kanun'un 38. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 75 TL idari para cezası verilmiş, ayrıca Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, işyerinde satışa sunduğu malzemeleri işyeri önüne çıkartarak caddenin görüntüsünü bozduğundan bahisle davacı hakkında düzenlenen 15.8.2011 gün ve 8505 sayılı Tespit Tutanağı gere-ğince, Bursa Büyükşehir Belediye Encümeninin 6.9.2011 gün ve 2011/3024 sayılı kararı ile, davacının bu eyleminin, Bursa Büyükşehir Belediyesi Emir ve Yasaklarını Belirleyen Zabıta Yönetmeliğinin 26. maddesine aykırı olduğu nedeniyle, davacıya, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca 154 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezaları, 77 ve 330 TL tutarında olmak üzere iki ayrı "İlan ve Reklam Vergisi 1. yarıyıl ödemesi" ve "77 TL İlan ve Reklam Vergisi 2. yarıyıl ödemesi" denilmek suretiyle belirtilen bu vergilerle birlikte, 13.1.2015 gün ve numarasız, tek ödeme emri ile her bir ceza ve vergi tutarı ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 713 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

9-Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, Bursa Büyükşehir Belediyesinin yapmış olduğu cephe sağlıklaştırma projesine aykırı olarak işyerinin ön kısmına yapılan reklam elemanlarının kaldırılması yönünde davacıya tebligat yapıldığı halde, mevcut reklam elemanlarının kaldırılmadığının tespit edildiğinden bahisle, davacı hakkında düzenlenen 28.11.2013 gün ve 020226 sayılı Tespit Tutanağı gereğince, Bursa Büyükşehir Belediye Encümeninin 14.1.2014 gün ve 2014/574 sayılı kararı ile, davacının bu eyleminin, Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 19.1.2012 gün ve 13 sayılı kararına aykırı olduğu nedeniyle, davacıya, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesi ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca 182 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezası, 120, 85, ve 1.020 TL tutarında olmak üzere üç ayrı "İlan ve Reklam Vergisi 2. yarıyıl ödemesi" denilmek suretiyle belirtilen bu vergilerle birlikte, 13.1.2015 gün ve 3924 sayılı tek ödeme emri ile her bir ceza ve vergi tutarı ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 1.407 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

10-Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, işyerinde satışa sunduğu malzemeleri işyeri önüne çıkartarak caddenin görüntüsünü bozduğundan bahisle, davacı hakkında düzenlenen 18.8.2011 gün ve 8510 sayılı Tespit Tutanağı gereğince, Bursa Büyükşehir Belediye Encümeninin 6.9.2011 gün ve 2011/3032 sayılı kararı ile, davacının bu eyleminin, Bursa Büyükşehir Belediyesi Emir ve Yasaklarını Belirleyen Zabıta Yönetmeliğinin 26. maddesine aykırı olduğu nedeniyle, davacıya, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca 154 TL idari para cezası ile ayrıca, belediye zabıta memurlarına vazifelerini yaptıkları esnada, görevlerini engelleyecek şekilde karışarak zorluk çıkarttığından bahisle, davacı hakkında düzenlenen 15.8.2011 gün ve 8506 sayılı Tespit Tutanağı gereğince, Bursa Büyükşehir Belediye Encümeninin 6.9.2011 gün ve 2011/3020 sayılı kararı ile, davacının bu eyleminin, Bursa Büyükşehir Belediyesi Emir ve Yasaklarını Belirleyen Zabıta Yönetmeliğinin 10. maddesine aykırı olduğu nedeniyle, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca 154 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezaları, 330, 165 ve 165 TL tutarında olmak üzere üç ayrı "İlan ve Reklam Vergisi 2. yarıyıl ödemesi" denilmek suretiyle belirtilen bu vergilerle birlikte, 13.1.2015 gün ve 3924 sayılı tek ödeme emri ile her bir ceza ve vergi tutarı ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 968 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

11- Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, umuma ait yaya yoluna stant çıkartarak yaya yolunu işgal etmek suretiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 38. maddesinin birinci fıkrasına aykırı davrandığından bahisle, davacı adına 14.2.2013 gün ve 12174 sayılı idari yaptırım karar tutanağı düzenlenerek, davacıya 5326 sayılı Kanun'un 38. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 88 TL idari para cezası verilmiş, ayrıca Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, Bursa Büyükşehir Belediyesinin yapmış olduğu cephe sağlıklaştırma projesi ile ilgili olarak Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 19.1.2012 tarih ve 13 sayılı kararında yer alan binalardaki reklam/tanıtım amaçlı tabelalara ilişkin uygulama esaslarına uymadığından bahisle davacı hakkında düzenlenen 19.2.2013 gün ve 09275 sayılı Tespit Tutanağı gereğince, Bursa Büyükşehir Belediye Encümeninin 26.2.2013 gün ve 2013/888 sayılı kararı ile, davacının bu eyleminin, Bursa Büyükşehir Belediyesi Emir ve Yasaklarını Belirleyen Zabıta Yönetmeliğinin 9. maddesine aykırı olduğu nedeniyle, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca 182 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezaları, 85 ve 120 TL tutarında olmak üzere iki ayrı "İlan ve Reklam Vergisi 2. yarıyıl ödemesi" ve "85 TL İlan ve Reklam Vergisi 1. yarıyıl ödemesi" denilmek suretiyle belirtilen bu vergilerle birlikte, 13.1.2015 gün ve 3924 sayılı tek ödeme emri ile her bir ceza ve vergi tutarı ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 560 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

12- Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığınca, davacıya ait işyerinde zemin üstü

kattaki reklam tabelasının, Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 19.1.2012 tarih ve 13 sayılı kararında yer alan binalardaki reklam/tanıtım amaçlı tabelalara ilişkin uygulama esaslarına uygun olmadığının tespit edildiğinden bahisle, davacı hakkında düzenlenen 9.1.2013 gün ve 09274 sayılı Tespit Tutanağı gereğince, Bursa Büyükşehir Belediye Encümeninin 15.1.2013 gün ve 2013/381 sayılı kararı ile, davacının bu eyleminin, Bursa Büyükşehir Belediyesi Emir ve Yasaklarını Belirleyen Zabıta Yönetmeliğinin 9. maddesine aykırı olduğu nedeniyle, davacıya, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca 182 TL idari para cezası verilmiş, bu para cezası, 360, 180, 180 ve 450 TL tutarında olmak üzere dört ayrı "İlan ve Reklam Vergisi 2. yarıyıl ödemesi" denilmek suretiyle belirtilen bu vergilerle birlikte, 13.1.2015 gün ve 3924 sayılı tek ödeme emri ile her bir ceza ve vergi tutarı ayrı ayrı belirtilmek suretiyle toplam olarak 1.352,00 TL olmak üzere davacıya bildirilmiştir.

Davacı vekili, yukarıda anlatılan on iki adet ödeme emri ile ayrıca 688,80 TL olarak gösterdiği (dosyada mevcut olmayan) bir başka ödeme emrinden de bahsederek, tüm bu ödeme emirleri ile davacıya verildiği bildirilen idari para cezalarının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

BURSA 1. SULH CEZA HAKİMLİĞİ; 2.3.2015 gün ve D.İş:2015/1077 sayı ile, davacının, Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından tahakkuk ettirilen İlan ve Reklam vergilerinin ödenmemesi nedeniyle düzenlenen Ödeme Emirlerine de itiraz ettiğini ve bu nedenle itiraza konu inceleme yetkisinin idari yargı yerinin görev alanına girdiği kanaatine varıldığını belirterek, davanın çözü-münün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle başvurunun reddine karar vermiş, yapılan itiraz Bursa 2. Sulh Ceza Hakimliğince kesin olarak reddedilmiştir.

Davacı vekili, bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır. Bursa 1. İdare Mahkemesi'nce, davacı şirket tarafından 13.1.2015 tanzim tarihli 13 adet ödeme emri ile tahakkuk ettirilen para cezalarının iptali istenilmekte ise de; anılan ödeme emirlerinin bir kısmının para cezalarının, bir kısmının da ilan ve reklam vergisi ile damga vergisinin tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emirleri olduğu, bu anlamda anılan ödeme emirlerinin iptalinin yanında ödeme emrinde yer verilen para cezaları ve vergi tahakkuklarının da iptalinin istenilip istenilmediğinin dava dilekçesinden anlaşılamadığı, şayet para cezaları ve vergi tahakkuklarının da iptali istenilmekte ise bu yöndeki ihbarnamelerin tarih ve sayısı verilmek suretiyle iptalinin istenilmesi gerektiğinden, dava dilekçe-sinin 2577 sayılı Kanun'un 3. maddesinde belirtilen usul ve esaslara uygun hazırlanmadığı sonucuna ulaşıldığı, diğer yandan, dava dilekçesinde belirtilen ödeme emirlerinin iptali isteminin yanında ödeme emirlerinde yer alan para cezaları ile vergi tahakkuklarının da iptali istenilmekte ise, uyuşmazlıkların farklı mahkemelerin görev alanına gireceği dikkate alındığında; para cezalarına ilişkin ihbarnamelerin iptali istemiyle ayrı bir dilekçeyle, vergi tahakkukları ile vergi alacağının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emirlerine karşı ayrı bir dilekçeyle; para cezalarının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emirlerine karşı ise her bir ödeme emri için ayrı ayrı dilekçeyle dava açılması gerektiği belirtilerek, dava dilekçesinin reddine karar verilmiş; davacı vekili bu kez, önceki dava dilekçesinde kendisince 10 numara ile belirttiği ödeme emrine karşı dava açtığını belirterek yeniden idari yargı yerinde dava açmış, Bursa 1. İdare Mahkemesi, bu kez, davacı şirket tarafından 13.1.2015 gün ve 3924 sayılı ve 1.352 TL tutarlı ödeme emri ile tahakkuk ettirilen para cezalarının iptali istenilmekte ise de; anılan ödeme emrinin 1.170 TL'lik kısmının ilan ve reklam vergisi alacağına ilişkin olduğu 182,00 TL'lik kısmının ise para cezalarının tahsiline ilişkin olduğu, bununla birlikte dava dilekçesinde söz konusu vergi borcuna ilişkin olarak Vergi Mahkemesinde dava açıldığı bilgisine yer verildiği, bu anlamda davanın konusu edilen ödeme emrinin ilan ve reklam vergisi alacağına ilişkin kısmının da iptalinin istenilip istenilmediğinin açık ve net olarak dava dilekçesinden anlaşılamadığı, diğer yandan; ödeme emrinde yer alan idari para cezalarının 5326 sayılı Kabahatler Kanununa aykırı davranılmasından kaynaklandığı görülmüş olup, uyuşmazlıkların farklı mahkemelerin görev alanına gireceği dikkate alındığında; para cezaları tahakkukuna karşı ayrı bir dilekçeyle, para cezalarının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrine karşı ise ayrı bir dilekçeyle olmak üzere iki ayrı dilekçeyle dava açılması gerektiği belirtilerek, dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

Bu kez, davacı vekili, Bursa Büyükşehir Belediye Encümeninin 24.1.2013 gün ve 2013/381 sayılı kararı ile, davacının bu eyleminin, Bursa Büyükşehir Belediyesi Emir ve Yasaklarını Belirleyen Zabıta Yönetmeliğinin 9. maddesine aykırı olduğu nedeniyle, davacıya, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanu-nu'nun 32. maddesi uyarınca verilen 182 TL tutarındaki, 13.1.2015 gün ve 3924 sayılı tek ödeme emri ile davacıya bildirilen idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

BURSA 1. İDARE MAHKEMESİ; 18.9.2015 gün ve E:2015/1112,K:2015/1109 sayı ile, idari para cezasının Kabahatler Kanunu uyarınca verilmiş bir ceza olduğunu açıklayarak, Kabahatler Kanunu'nun 3/1-a ve 27/1 maddeleri uyarınca görevli mahkemenin sulh ceza mahkemesi olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesin-leşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 14.3.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fikrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari

organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği…" açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak, davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği, ancak dosya içinde görev uyuşmazlığına konu idari para cezalarının dayanağını oluşturan kararların bulunmaması nedeniyle Başkanlıkça, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığından dava konusu para cezaları ile ilgili tüm bilgi ve belgelerin getirtildiği ve sonuçta usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, "Bursa Büyükşehir Belediye Encümeninin 24.1.2013 gün ve 2013/381 sayılı kararı ile, davacının bu eyleminin, Bursa Büyükşehir Belediyesi Emir ve Yasaklarını Belirleyen Zabıta Yönetmeliğinin 9. maddesine aykırı olduğu nedeniyle, davacıya, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca verilen 182 TL tutarındaki, 13.1.2015 gün ve 3924 sayılı tek ödeme emri ile davacıya bildirilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden" oluşan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının, Bursa Büyükşehir Belediyesinin yapmış olduğu cephe sağlıklaştırma proje-sine aykırı olarak, kendisine ait işyerinde zemin üstü kattaki reklam tabelasının, Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 19.1.2012 tarih ve 13 sayılı kararında yer alan, binalardaki reklam/tanıtım amaçlı tabelalara ilişkin uygulama esaslarına uygun olmadığının tespit edildiğinden bahisle, hakkında düzenlenen Tespit Tutanağı gereğince, Bursa Büyükşehir Belediye Encümeninin 24.1.2013 gün ve 2013/381 sayılı kararı ile, bu eylemin Bursa Büyükşehir Belediyesi Emir ve Yasaklarını Belirleyen Zabıta Yönetmeliğinin 9. maddesine aykırı olduğu nedeniyle, 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca, davacıya 182,00 TL idari para cezası verilmesine ilişkin Bursa Büyükşehir Belediyesi Encümen Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Bursa Büyükşehir Belediyesi Emir ve Yasaklarını Belirleyen Zabıta Yönetmeliğinin 9. mad-desinin incelenmesinde, maddede "araçlar ile ilgili hususlar" başlığı altında, şehir içinde araçların uyması gereken kuralların düzenlendiği, konumuzla bir ilgisinin bulunmadığı, böylece, itiraza konu olan para cezasının, davacı hakkında tutulan tespit tutanağında belirlendiği üzere, Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 19.1.2012 gün ve 13 sayılı kararına aykırı olduğu nedeniyle tatbik edilmiş olduğu, 19.1.2012 gün ve 13 sayılı kararda "Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı'nın, Atatürk ve Cumhuriyet Caddelerindeki binalarda yapılan cephe sağlıklaştırmalarda reklam/tanıtım amaçlı tabela uygulama esaslarının belirlenmesi ile ilgili yazısının oybirliği ile kabulüne" karar verildiği, Fen İşleri Dairesi Başkanlığı Etüd Proje Şube Müdürlüğünün bahsedilen yazısında ise, "cadde ve cephe sağlık-laştırma projeleri" adı altında, şehrin önemli caddelerine bakı veren cephelerin sağlıklaştırmalarına yönelik proje çalışmalarının tamamlandığı, proje kapsamında; cephelerin basit bakım onarımının yapılması, üst katlardaki tabelaların kaldırılması, zemin katlardaki tabelaların standart boyutlara getirilmesi ve klima dış üniteleri ile ilgili düzenlemelerin yer aldığı, davacı hakkında alınan bu karara göre para cezası tatbik edildiği sonucuna varılmıştır.

Hangi fiil ve eylemlerin kabahat niteliğinde olduğu, idari yaptırım türleri ve bu türler arasında sayılan İdari Para Cezaları ile İdari Tedbirlerin neler olduğu ve bunlara itiraz yolları 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nda düzenlenmiştir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 2. maddesinde; "Kabahat deyiminden; kanunun, karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık anlaşılır." hükmü yer almakta ve bu maddede kabahatin tanımı yapılmaktadır.

Kanun'un "Kanunilik İlkesi" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasında; "Hangi fiillerin kabahat oluşturduğu, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabilir." hükmü, ikinci fıkrasında da "Kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir." hükmü yer almakta, böylece hangi fiillerin kabahat oluşturduğunun kanunda açıkça tanımlanabileceği hususunun yanı sıra, idarenin de somut olayda olduğu gibi genel ve düzenleyici işlemleriyle tanımlama yapabileceği belirtilmiş, ayrıca işlenen bir kabahatin karşılığı olan yaptırımın türü, süresi, miktarının ancak kanun ile belirlenebileceği de ifade edilmiş olmaktadır.

Belediye encümenlerinin Kabahatler Kanunu hükümlerine göre idari para cezası ve idari tedbir kararları verebileceğine dair hüküm 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanunun 1. maddesinde belirtilmiştir. Kanunun 1. maddesinde; "Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hük-müne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir." hükmü yer almakta olup, somut olayda belediye encümeni tarafından tatbik edilen idari para cezası da bu kapsamda uygulanmıştır.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Çeşitli Kabahatler" üst başlığı altında düzenlenen "Emre aykırı davranış" başlıklı 32. maddesinde, " (1) Yetkili makamlar tarafından adlî işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.

(2) Bu madde, ancak ilgili kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde uygulanabilir.

(3) 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesine diğer kanunlarda yapılan yollamalar, bu maddeye yapılmış sayılır." denilmiş olup, olayda idari yaptırıma konu eylem bu kapsamda yer almaktadır.

Aynı Kanun'un 3. maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesinde, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır" denilmiş; Kanunun 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olduğu hükme bağlanmış; 19. mad-desinde, "(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

Gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fikrasında , "İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" " hükmü yer almakta olup, idari para cezasına karşı hangi yargı organına müracaat edileceği kanun tarafından gösterilmiş bulunmaktadır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Ayrıca, 1608 sayılı sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanunun mülga 5.maddesinde; "Ceza kararlarına tebliği tarihinden itibaren beş gün içinde mahsus hakimlere ve bulunmayan yerlerde sulh hakimliğine müracaatla şifahi veya yazılı itiraz olunabilir. İtiraz şifahi ise bir zabıt tutularak muterize imza ettirilir.

İtirazda sebep gösterilmesi şarttır. Sebep gösterilmeyen itirazlar yapılmamış sayılır. Ticaret ve sanattan men kararıyla para cezasını vermediğinden dolayı hapse değiştirme hükmünün infazı itirazın neticesine karar geri bırakılır." hükmü yer almakta iken, maddenin 1. fikrasının Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesine itiraz yoluna başvurulmuş olup, Anayasa Mahkemesi 22.12.2006 gün, E:2001/26, K:2006/119 sayılı karar ile, "… haklı nedenlerin ve kamu yararının bulunması halinde idari işlemlere yönelik itirazları inceleme görevi yasa koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. Bu çerçevede, belediyelerce uygulanan kimi idari yaptırımlara karşı, belediye teşkilatının yaygınlığına paralel bir idari yargı teşkilatlanmasının söz konusu olmaması nedeniyle sulh ceza mahkemelerine başvuru olanağı tanınmasının hak arama özgürlüğünü kolaylaştırıcı nitelikte olduğu, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasını olanaklı kıldığı ve sayılan hususların sözü edilen itirazları inceleme görevinin adli yargıya bırakılmasının haklı nedenini oluşturduğu sonucuna varılmıştır…." demek suretiyle yasa kuralının Anayasa'ya aykırı olmadığından bahisle iptal isteminin reddine karar vermiştir.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesine dayanılarak davacının idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, kararın bu haliyle 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden olduğu, 1608 sayılı Kanun'da bu idari yaptırımlara karşı itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.

Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate alınacağından, "182,00 TL idari para cezası verilmesine" ilişkin karara karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Somut olaya benzer mahiyetteki davalarda, Uyuşmalık Mahkemesi Hukuk Bölümü 1.4.2014 gün ve E:2014/456, K:2014/487, 14.7.2014 gün ve E:2014/782, K:2014/831, 6.4.2015 gün ve E:2015/141, K:2015/178 sayılı kararları ile 28.12.2015 gün ve E:2015/868, K:2015/903 sayılı kararın-da da davaya bakmakla adli yargı yerinin görevli olduğuna karar vermiştir.

Açıklanan nedenlerle, Bursa 1.Sulh Ceza Hakimliğince verilen görevsizlik kararının "Bursa Büyükşehir Belediye Encümeninin 24.1.2013 gün ve 2013/381 sayılı kararı ile, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Kanunu'nun 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca verilen 182 TL tutarındaki, 13.1.2015 gün ve 3924 sayılı tek ödeme emri ile davacıya bildirilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan

dava yönünden" verilen kısmının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Bursa 1.Sulh Ceza Hakimliğince verilen 2.3.2015 gün ve D.İş:2015/1077 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ "Bursa Büyükşehir Belediye Encümeninin 24.1.2013 gün ve 2013/381 sayılı kararı ile, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Kanunu'nun 1. maddesi ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca verilen 182 TL tutarındaki, 13.1.2015 gün ve 3924 sayılı tek ödeme emri ile davacıya bildirilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden" verilen kısmının KALDIRILMASINA, 14.3.2016 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Serdar | Ali | Yusuf Ziyaattin | Alaittin Ali |
| ÖZGÜLDÜR | ÇOLAK | CENİK | ÖĞÜŞ |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Süleyman Hilmi | Mehmet | Yüksel |
| AYDIN | AKBULUT | DOĞAN |